

Pirmutinis Darbo Žmonių
Dienraštis. Išėina kasdien
apart nedėdienių.

L A I S V I Ė

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kana-
doj — metams \$7.00; pusei
— \$3.50; 3 mėnesiams —
— \$2.00. Kitose šalyse:
metams \$9.00; pusei — \$4.50

No. 124.

Telephone: Stagg 3878.

Brooklyn, N.Y., Sereda, 25 Gegužės (May), 1921

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

400 JŪRININKŲ SĖDI KALĖJIMUOSE UŽ PIKIETAVIMĄ

Unijistai Jūrininkai Atsisako Mokėti Iš Izdo Pabaudas

Sako, verčiaus atsėdėsimė kalėjime, bet neduosime pinigų.

Washingtonas, 24 d. gegužės. — Keletas savaičių jau praėjo kai tęsiasi Jungtinių Valstijų jūrininkų streikas. Per tą laiką tapo įkalinta apie 400 jūreivių. Daugiausiai jie pakliuvo į kalėjimus už pikietavimą arba kitus "prasižengimus".

Pasak pranešimų, dauguma jūreivių, patekusių į kalėjimus, nenori, kad už juos būtų mokamos piniginės pabaudos. Jie sako, mes verčiaus atkalėsime, bet neieškosime unijos pinigų mokėjimui valdžios naudai.

Pasirodo, kad Shipping board, (valdžios įstaiga) nei kiek nepaiso savo pareigų linkui pridabojimo laivų saugumo. Pav., įstatymai reikalauja, idant valdininkai dabotų, kad laivuose imant darbus darbininkai, turi žinoti savo pareigas: privalo būti išlavintais. Gi dabar kompanijos samdo skebus, kurie nei jokio pritarimo neturi tame amate, o Shipping boardas tai matydamas nei žodelio nesaiko.

Unijų darbininkai daug pavyzdžių prirūdę, kur kompanijos samdė visai nepatyrusius darbininkus. Vienas laivas, pav., pagarsino, kad reikalavus prie virtuvės darbo dviejų žmonių. Tuojas atėjo du vaikinai prašyti tų vietų. Jie gavo. Kuomet laivas atsitolino nuo krašto, šie naujokai, niekuomet nedirbę laivo darbų, tuojas tapo pristatyti į jūrininkų vietas. Jie pamatė ir trečią vyrą, kuris irgi savo gyvenime nėra buvęs jūreivių, tačiau buvo priverstas atlikti senų jūreivių darbus.

Tai tik vienas pavyzdys. Gi jų yra šimtai.

Kompanijos su valdžia nepaiso, kas atsitiks su laivu, išėjusiu į jūrą; jiems svarbu tik, kad laivas būtų atleistas, kad greičiau sulaužius streikuojančių jūrininkų solidarumą.

Jau keletas pasitarimų buvo padaryta tikslu, kad užbaigus šią kovą, tačiau vis be pasekmių: darbininkai nenuslėdžia nuo savo reikalavimų, gi kompanija nesiskubina juos išpildyti.

SUSIKIRTO J. V. IR JAPONIJOS JŪREIVIAI

Tokio, Japonija, 24 d. gegužės. — Pasak japonų spaudos padavimų, Tokio mieste, Shanghai distrikte, įvyko tarpe Jungtinių Val-

POPIEŽIUS TARPININKAUJA TARPE AIRIŲ IR ANGLŲ.

Dublinas, Airija, 23 d. gegužės. — "Šventasis tėvas" pasiuntė tam tikrą pareikimą anglams ir airiams, raginantį, kad abi pusi liautųsi kovėsi. Tasai jo pareikimas buvo skaitomas visoje Airijos katalikų bažnyčiose pereinotj nedėlioje. Bet kas gi to pareikimo pajimsys!

KAS DAROSI PORTUGALIJOS?

Daugiau davinį apie tos šalies "revoliucijos" žygiuotė.

Londonas, 24 d. gegužės. — Pranešimai, gauti iš Paryžiaus ir Vigo, Ispanijos, liečianti Portugalijos pastarusius įvykius, sako:

"Būriai kariuomenės pereinotoje subatoje pasiuntė savo atstovą pas prezidentą Almeida reikalauti, kad tuojas rezignuotų ministerių kabinetas ir būtų paleistas parlamentas, jei norima išvengti kraujo praliejimo."

Ir ministerių kabinetas tuojas su ta propeccija sutiko. Kariuomenė aprimo. Manoma, kad tuojas bus įsteigtas naujas ministerių kabinetas ir paleistas šis parlamentas.

Aišku, šis kariuomenės reikalavimas nei kiek nepaakeis valdžios formos, bet tik asmenis, iš ko darbininkams nebus nei per plauką naudos.

SVARBESNI NUOTIKIAI SILEZIJOS KLAUSIME

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on May 24, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

1) Francijos ministerių pirmininkas perspėjo Vokietiją, kad jiniai liautųsi maniusi veržts į Sileziją, nes kitaip talkininkai netylės.

2) Mitingas, kuris buvo proponuojamas tarpe Lloyd George ir Briando šiomis dienomis, tapo atidėtas. Bus klaudama, ką sakys prezidentas Hardingas tame klausime.

3) Didžioji Britanija siunčia savo kariuomenės būrius į Augštesniąją Sileziją tikslu, kad padrūtintus teinaitines talkininkų spēkas.

4) Oppelin daviniai skel-

20-to amžiaus civilizacija. — Amerikoje egzistuoja Ku Klux Klan draugija, kurios uždaviniu yra smauginas juodveidžių. Ši draugija neva veikia slapta, tačiau jiniai legalizuota. Jau ne vienas juodveidis tapo šios teroristų organizacijos pakartas.

(Iš "Liberator'o")

bia, kad plebiscito saugojimo kariuomenė nustūmusi lenkus net penkias mylias, tačiau generolas Le Rond tvirtina, jog mūšiai po bis-kelį gaišta.

5) Leipcege prasidėjo nagrinėjimas bylų pirmųjų Vokietijos karo kriminalistų.

NORVEGIJAI GRESIA VISUOTINAS STREIKAS

Streikuojanti jūrininkai, manoma, išsaus ir kitus darbininkus į kovą.

Policija pliekiasi su streikininkais.

Stockholmas, Švedija, 24 d. gegužės. — Nepaprastas sujudimas apsiereiškia Norvegijoje, kur streikuoja daugiau negu 50,000 jūrininkų. Manoma, kad šie streikininkai išves į kovą ir kitų industrijų darbininkus, išskiriant pašto ir gelžkelių darbininkus. Kas diena Norvegijos prieklaukose įvyksta susirėmimų tarpe streikuojančių darbininkų ir policijos. Pirmieji visais būdais stengiasi apvalyti laivus nuo skebų, kuriuos kompanijos gabenasi iš visų šalies kampų.

Užvakar, pavyzdžiui, buvo štai kokis įvykis: Christiania miesto prieklaukoje esantis laivas, kuriame buvo prisamdyta skebų, ūmai pasijuto apimtu streikininkais. Pastarieji norėjo višus skebus išmesti į vandėnį. Tuojas apie tai sužinojo policija ir kaip bema-tant prasidėjo kova tarpe jos ir streikininkų. Pagaliau policija likosi pergaletoja ir tokiu būdu tapo apsaugotas skebų kailis.

Valdžia buvo atsikreipusi į darbininkų unijų oficialus, klausdama jų kaslink užbaigimo streiko. Vienok valdžios pasirijimas likosi be pasekmių, nes streikininkai

nenori nei kalbėti, jei jiems siūloma padaryti bent kokius nusileidimus.

Sekanciant ketverge šaukiama unijos oficialų viršininkai į pasitarimus. Tikimasi, kad ten bus kalbama apie išsaugojimo generalinio streiko visoje šalyje. Tai yra baugus žygis darbininkų neprieteliams, bet darbininkams jis yra vienatiniu įnagiu atsiekimui savo tikslo.

GINKLUOTA KARIUOMENĖ SERGSTI STREIKLAUŽIŲ KAILĮ

Albany gatvekariai atskirti nuo pikietavimo.

Albany, N.Y., 24 d. gegužės. — Su valstijos kariuomenės pagalba, šio miesto gatvekarių kompanija (United Traction Co.) prisiramdė gaudas skebų ir jais užpildė išėjusių į streiką gatvekarių darbininkų vietas. Nemažai apytuščių gatvekarių vaikščiojo gatvėmis. Juose be skebų-kėravotojų, matėsi ginkluoti kareiviai. Daugiau negu 200 kareivių darbovosi vakar šiame mieste. Rytoj manoma gauti padrūtinimų taip, kad tikimasi susilaukti apie 400 ginkluotų vyrų, kurių darbu bus saugojimas skebų kailis.

Kariuomenė pašaukta po pereinoto ketvergo streikininkų ir skebų susirėmimui.

Kuomet valstijos kariuomenė saugoja skebų kailį, tuom pačiu sykiu miesto policija ima nagan "busų" operuotojus. Mat, pastarieji, kuomet gatvekarių darbininkai susireikavo, pradėjo daryti neblogą biznį, gabendami žmones busais. United Traction Co. tas nepatinka ir todėl jiniai, pasi-

tarusi su miesto galva, pastatė policiją, stengdamosi uždrausti busams operuoti.

Vakar įvyko keletas busų operuotojų areštų. Ir tie žmonės suimti, kuomet jie vežė darbininkus į darbą. Penki busininkai tapo suareštuoti.

Albany žmonės remia streikininkus. Kuomet kompanija su valdžia neleidžia jiems važiuoti busais, jie pėsti eina į darbą arba iš darbo, bet skebas operuojamais gatvekariais nevažinėja.

Kaip žinoma, gatvekarių darbininkai susireikavo protestuodami prieš kompaniją delei josios numažinimo 25 nuoš. jų algų.

BRITANIJA PASIUNTE SAVO KARIUOMENĖ I EGYPTĄ.

Alexandria, Egiptas, 23 d. gegužės. — Sekant Egipto nacionalistų kylimus prieš britus, Anglijos valdžia siunčia savo kariuomenės regimentą į šią šalį "padarymui tvarkos".

SUAREŠTAVO BUVUSI FLORIDOS GUBERNATORIŲ.

Jis kaltinamas praktikavime baudžiamos.

Albany, Ga., 24 d. gegužės. — Miestelyje Jacksonville tapo suareštuotas Sidney J. Catts, buvusis Floridos gubernatorius, kuris nelabai seniai tapo apkaltintas praktikavime baudžiamos laikų, nes ant jo ūkio buvo pavergti du juodveidžiai, kuriuodu jis, būdamas gubernatorium, išėmė iš kalėjimo.

Jo kišeniuje rasta "black-jack". Aiškinosi, kad jam tą ginklą kaip "prezentą" suteikęs tūlas parlamento narys.

VĖLESNIUOSE EGYPTO SUKILIMUOSE ŽUVO 37 ASMENYS

Britanijos Kareiviai Smaugia Kylančius Nacionalistus

151 ASMUO SUŽEISTAS.

Londonas, 24 d. gegužės. — Central News agentūra gavo žinių iš Cairo, kad pereinotj nedėlios riaušėse, kurios įvyko Alexandria mieste, tapo užmušta 37 asmenys, kurių tarpe yra 25 egiptiečiai, vienuolika grekų ir viena italė mergaitė. Apie 151 asmuo likosi sužeistas.

Londono "Times" korespondentas sako, šios riaušės įvykusios ačiu grekų "ne-nuosaikumui", kurie, be jokio atsargumo, pradėję šaudyti į policiją. Kuomet šisai pareikimas tapo siustas, virš 30 asmenų buvo užmušta, o apie 100 gulėjo ligonbučiuose. Korespondentas pastebi, kad nebus perdėta, jei sakysiu, kad keletas šimtu asmenų sužeista, tarpe kurių randasi daug europiečių.

Kuomet prasidėjo riaušės, baugu europiečiui išeiti į gatvę, nes sukilėliai tuojas puidavosi ant jų. Tenaitiniai gyventojai persiėmė didžiausia neapykanta prieš europiečius kaipo prieš savo pavergėjus. Keletas užpuolimų buvo padaryta ant europiečių namų; keli namai sudeginti.

Tas pats Londono "Times" korespondentas skelbia, jog šie sukilimai Alexandria mieste buvę įvykinti "papiirkų agentų", bet ne jokių nacionalistų.

Į Alexandria miestą pribuvo būriai kariuomenės. Jie pradėjo "daryti tvarką".

Vieni skelbimai sako, kad sukilimai prasidėję, kuomet tūlas grekas nužudęs egiptietį.

Sakoma, daugelis lavonų voliojasi po Alexandria miesto gatves.

VOKIETIJOS PREKĖS UŽSEMIA ISPANIJĄ.

Paryžius, 24 d. gegužės. — Vokietija baigia užsemti tūlus savo išdirbystėmis visus Ispanijos kampsus. Taip skundžiasi patys ispanai. Sakoma, visuose miestuose, o ypač Barcelonoje, tūkstančiai tonų įvairiausių dažu prikrauta. Ispanai faktantai nebeišmano nei ką bepradėti: vokiečių dažai, palyginus su ispanų išdirbtais dažais, veik per pusę pigiau parduodami ir dargi daug vertingesni, todėl juos žmonės ir perka labiau.

Be to, Vokietijos fabri-

kantai turi savo rankose veik visas audimo mašinu-

rinkas. Ispanai ir čion negali atsilaikyti prieš vokiečius.

Galbūt, kad Ispanijos valdžia griebsis už sunkia mūto įsteigimo, kaipo v. nintėlio ginklo, kuriuogalės neįsileisti vokiečių prekių.

33 OPERACIJOS PADARYTOS FRANCŪZŲ "HEROJUI".

Geneva, Šveicarija, 24 d. gegužės. — Emil Froideveaux, Francijos užrubežinio legiono narys, jau dveji metai kai kenčia skausmus, gautus nuo žaizdų. Daktarai jam padarė 33 operacijas.

Manoma, kad jis greičiau bus pasiustas namų Norima, idant šis kovot pirm mirsiant pasidžia kryžium, kurį jam įdėta Francijos valdžia už joisūną.

FRANCIJA SKOLINA PAS MORGANĄ PINIGŲ.

\$100,000,000 bus suteikti šaliai.

New Yorkas, 23 d. gegužės. — J. P. Morgan ir C. formaliai pranešė vakar, kad Francijos valdžia autorizuvo išleisti tam tikrus bonus už \$100,000,000, kuriuos galės pardavinėti Amerikoje, mokant po 8 nuošimčius polukių.

Už tuos pinigus Francijipirks visokių daiktų šios šalyje.

BOMBA LAIKRAŠTINIŲ KAMS.

Cork, Airija, 23 d. gegužės. — Pereitą naktį tapnumesta bomba į laikraščį "Cork Examiner" keturi darbininkus, kuomet šie ėj namon.

Du asmenys likosi pavojingai sužeisti, o du truputėl lengviau. Pirmieji, manoma, neišliks gyvi.

Kas tą bombą metė, ta yra misterija, kurios dabartinuoju laiku dažnai kartojasi Airijoje.

BANDITAI APIPLĖSĖ TRAUKINIŲ.

Buffalo, N.Y., 23 d. gegužės. — Pereitotj subatoje, Sanborne, netoli šio miesto gauja apsimaskavusių banditų užpuolė ant New Yorko Central traukinio ir plėšė iš jo apie už \$70 įvairiausių daiktų. Ke šie gauja dar nesugaut-

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

RINKIMAI ITALIJOS PARLAMENTAN

Dabar jau turime šiek tiek daugiau žinių apie davinus rinkimų Italijos parlamentan, įvykusių pereiną pėdėdienį. Tos žinios rodo, jog jokių stambesnių permainų parlamento sąstate neįvyks. Įvairių parlamentinių grupių spēka, daug-maž, bus ta pati, kokia ji buvo pereiname parlamente.

Naujus rinkimus Giolitti valdžia todėl buvo paskyrusi, kad ji manė, jog socialistinės ir komunistinės opozicijos spēka būsianti daug mažesnė. Giolitti tikėjosi, kad ačiu veikimui teroristinės organizacijos fašistų, kad ačiu dešiniųjų socialistų taktikai Italijoje visiškai išsi-skaldys raudonasai pavojus. Bet ta jo viltis neišsipildė. Sename parlamente buvo 156 komunistai ir socialistai. Naujame parlamente jų yra beveik tiek pat. Tačiau, telegamos užtyli tą labai svarbų mums faktą, kiek tarpe tu socialistų yra komunistų ir kiek jų tarpe atvirų revizionistų. Apie tai mums teks vėliau patirti. Galima spėti, kad komunistų skaičius nebus didesnis už dvidešimtį.

siuose rinkimuose labai metasi į akis be galo didelis baisuotojų absenteizmas. New Yorko italų dienraštis "Il Progresso Italo-Americano" gavo pranešimą iš Rymo, jog tame mieste tebalsavo tik 42% rinkikų. Bolognoje tebalsavo tik 40%, Neapoly tik 50%. Išdalies tai įvyko delei fašistų teroro.

Darant abelą išvadą apie tuos rinkimus, reikia pasakyti, kad jie nieko nedavė nei reakcijai, nei revoliucijai. Padėtis Italijoje liekasi taip jau neiški, kaip ir buvo. Revoliucinis krizis, kuris pereiną rudenį žadėjo pražydyti raudona revoliucija, šiaip taip nusitrynė ačiu ensevikų taktikai. Jau nuo pereiną rudens Giolitti padarė tvirtesnis ir savo pozicijos palyginamą gerumą šai moka saugoti.

Italijos komunistų pozicija yra pusėtina opi. Ne as kitas, kaip komunistai daugiausiai nukentėjo del fasistų ir karališkosios gvardijos šėlimo. Jiems reikėjo atimusti pačius stipriausius reakcijos smūgius. Be to, jiems reikia vesti kuosmarkiausiai kova su Serrati partija ir unijų biurokratija. Jų rolė, jų uždutis yra labai sunki, bet išrodo, kad jie progresuoja tuo labiau, juo labiau Serrati ir jo šalininkai krypta dešinėn.

Vincaitis.

APLEIDIMUI, AR UŽĖMIMUI?

Japonija vis dar negali išsižadėti Sibiro. Jau visos valstybės, kurios buvo pasiuntę kariuomenę Sibiran, ją atšaukė, tuo tarpu Japonija dar laiko užėmus tūlas dalis Sibiro, o Vladivostoke ji pilnai gaspadoriauja.

Pirmiaus buvo priežastis įsiveržimo—bolševikų tvarka. Girdi, jie nepripažįsta steigiamojo seimo, o be steigiamojo seimo neesą demokratijos. Mat, ir Japonija kalba apie demokratiją. Pagaliau, Sibire įsisteigė taip vadinama Tolimų Rytų Respublika ir su steigiamuoju seimu. Bet vėl bėda: steigiamąjį seimą kontroliuoja komunistai, todėl negalima kariuomenę iš Sibiro iškrausti, reikia ją laikyti.

Tuo tarpu, kaip Sibire randasi Japonijos kariuomenė, ten nepaliauja siautę visokios gaujos, po vadovyste buvusios caro oficerių. Žinoma, tos visos gaujos veikia irgi su Japonijos valdžios žinia.

Dabar Japonijos laikraščiai skelbia, būk Japonijos valdžia šaukianti konferenciją, kurioje dalyvausią Chinijos atstovai, tuo tikslu, kad apsvaresčius klausimą apie apleidimą Sibiro, tai yra, išgabenimą iš Sibiro kariuomenės. Vienok, prisieina abejoti, ar tam tikslui šaukiama konferencija? Pirmiausiai, ta pati spauda išsireiškė, kad, girdi, nuo šios konferencijos priklausys Tolimų Rytų Respublikos likimas. Jau čia aiškiai pasakyta, kad bus svarstoma T. R. R. likimas. Jeigu konferencija užsiiraty vien tik išgabenimu kareivių iš Sibiro, tuomet spaudai nebūtų reikalo pridurti, kad nuo šios konferencijos priklausys Tolimų Rytų Respublikos likimas. Tai gi reikia manyti, kad bus svarstoma ne apie apleidimą Sibiro, bet apie užėmimą, apie išvaikymą iš čitos steigiamojo seimo, kuris "demokratingajai" Japonijai ir visiems talkininkams virto jau, ne demokratinė, bet komunistiniu.

Ir štai, kaip tik Japonija pradėjo rengtis prie konferencijos, visa Sibiro anti-tarybinė spauda vienu balsu ėmė šaukti, kad Tolimų Rytų Respublikos valdžia yra ne kas kitas, kaip tik Tarybų valdžios agentas ir kad Tolimų Rytų Respublikos valdžia nei žingsnio nežengia be Tarybų valdžios žinios. Kitaip sakant, visi kontr-revoliucionieriai pradėjo vaju varyti prieš Tolimų Rytų Respublikos valdžią.

Tai gi iš visko matosi, kad Japonija ir kontr-revo-

APŽVALGA

KAPITALISTŲ "PADEKA" KRONSTADTO SUKILĖLIAMS.

"Novy Put" talpina ištraukas iš "Golos Rossiji", kurios ve kaip skamba:

"Kronštado pabėgėliams, kurie randasi Finlandijoje, reikalinga daržovių ir bulvių, kurių čia ir už pinigų nevisuomet galima gauti, nes ūkininkai perviršiu išpardavė, o kas pasilikė, tai del savęs rūdija. Bet pas daugelį rusų dvarponių yra daug bulvių ir jos pūsta.

"Ypatai, kuri tarnauja Amerikos Raudonajam Kryžiuje ir užsiima išdalinimu miltų ir riebalų tarpe pabėgėlių, atėjo mintis kreiptis pas dvarponius, prašant paaukuot bulvių perviršiu Kronštado pabėgėliams, nes visviena jos pūsta. Rodosi auka nedidelė. Ir proga gera parodyti nors kiek geraširdystės Amerikos Raudonajam Kryžiu, kuris jau antri metai maitina pabėgėlius ir pas kurį pirmiau, iš nesusi-pratimo gaudavo miltus tie patys dvarponiai, kuriems visko užtenka.

"Bet į atsišaukimą atsiliepė tik viena senelė našlė, kuri neturi nei savo žemės, nei savo stubos, o gyvena pas svetimus. Ji atsiuntė du maišus bulvių.

"Stambioji buržuazija iš to atsišaukimo dar pasipiktino: tik pagalykite, kam reikia aukuoti! Tiems kareiviams ir jureiviams, kurie Petrograde apiplėšė mūsų turtą ir dabar čia pardavinėja aukšinius laikrodėlius ir cigarnyčias; aukuoti tiems, kurie skandino ir šandė rusus oficerius! Širdingai ačiu už atsišaukimą, bet mes neaukuosime. Ot, jeigu jie tikrai būtų Petrogradą apvalę nuo bolševikų, tuomet būtų kitas dalykas."

Taip kalba pačių kontr-revoliucionierių organas. "Novy Put" prie šitos ištraukos priduria:

"Vadinasi, Kronštado matrosas ir kareiviams buvo reikalingas Rusijos pabėgėlių dvarponių tikrai kaip "mauras", kuris turėjo jam sugrąžinti visą galią. Bet "mauras" neatliko dvarponio užduties, todėl "maurui" ne duosime nei supuvusios bulvės."

Tai matote, kaip dvarponiai ir kapitalistai atsimo-ka tiems kareiviams ir jureiviams, kurie dalyvavo sukilime ir norėjo nuverst Tarybų valdžią. Jeigu tie kareiviai ir jureiviai būtų nuvertę darbininkų ir valstie-

lių valdžią ir atgal prie valdžios būtų sugrąžinę dvarponius ir kapitalistus, tai ir tuomet tą patį nuo jų būtų gavę.

Vienok ponai Burcevai ir kompanija vis dar svajoja apie naujus sukilimus, vis dar plenuoja, kaip čia sukursčius tuos pačius kareivius ir jureivius prieš Tarybų valdžią. Tie patys dvarponiai ir kapitalistai, kurie dabar atsisako sukilėliams supuvusią bulvę numesti, vis dar tikisi, kad kareiviai ir jureiviai sugrąžins jiems valdžią.

NEGALI SULAUKTI.

Ne tik rusų kontr-revoliucionierių leidžiami užsienyje laikraščiai pilni pranešimų apie sukilimus Tarybų Rusijoje, bet ir visa kapitalistinė spauda. Juk kasdien Tarybų Rusijoje "įvyksta" sukilimai, kasdien kontr-revoliucionieriai, savo spauda "ima" į savo rankas ne tik miestus, bet ir gubernijas. Vienok tokie "laimėjimai", matomai, jau išvedė iš kantrybės ir tūlus kontr-revoliucionierius. Pavyzdžiui, jų organas "Golos Rossiji" ve ką pasakė:

"Mes kasdien skatome apie sukilėlių laimėjimus. Ir logiškai išeitų, kad jau dabar apvalyta nuo bolševikų ne tik Ukraina, bet Sibiras ir Rusijos centras ir net Pskovas. Vienok visos tos 'apvalytos' vietos ir po šiai dienai randasi Lenino gankose."

Ir taip, jau patys kontr-revoliucionieriai negali sulaukti, kada tas gyvenimas įvyks, ką jų pačių spauda jau seniai paskelbė įvykusiu dalyku.

SOCIALDEMOKRATAI PAVARGO.

Kontr-revoliucionierių laikraštis "Segodnia" rašo:

"Nuo 15 d. balandžio Revelyje paliovė ėjęs Estonijos socialdemokratų partijos organas "Sotsialdemokraat". Sustojimo priežastis — nėra ištekliaus."

Vadinasi, Estonijos socialdemokratai pavargo ir jau nebegali išleisti savo organo. O pavargimo priežastis—neremia jų darbo minios. Juk reikia atsiminti, kad Estonijoje socialdemokratai naudojami pilna laisve, jų niekas nepersekioja.

STREIKŲ LAISVĖ LATVIJOJ.

"Novy Put" išspausdino sekamą dokumentą:

"Žmonės, nejučia atsakomybės, stengiasi įtik-

liucionieriai rengiasi pašmaugti Tolimų Rytų Respublikos valdžią. Japonija rems tik tokia Tolimų Rytų Respublikos valdžią, kuri kovos prieš Tarybų Respubliką, tuo tarpu dabartinė valdžia draugingai sugyvena su Tarybų valdžią, todėl reikia ją pašmaugti.

Be to, kaip ir Japonija, besmaugdama Tolimų Rytų Respublikos valdžią, neužsiners pati sau kilpą ant kaklo?

Teisybė, Sibiro kontr-revoliucionieriai eis išvien su Japonija, bet ką pasakys Sibiro liaudis?

rinti gelžkelių darbininkus, kad streikai yra legaliai ir kad už streikavimą niekas nebus baudžiamas. Pareiškiu, kad pagal esančius įstatymus streikieriams ir agitatoriams, kurstantiems prie streikų visuomeninių įstaigų darbininkus, grėsia kalėjimas. Valdžia nebuvo pareiškus, kad už streikus nebus baudžiama. Streikieriai ir agitatoriai bus patraukti atsakomybėn pagal karo įstatymus."

Kaip matote, "demokratingoje" Latvijoje streikieriai net karo teismu bus teisiami. O juk Latvijoje viešpatauja tokia demokratija, kokios pageidauja ponai socialistai.

JUNG. VALST. PAŠTAS "ISRISO" VILNIAUS KLAUSIMĄ.

Kaip tik Želigovskis užėmė Vilnių, tuojaus Jungtinių Valstijų paštas atsiskaldė prūdinėti siuntinius į Vilniaus teritoriją. Taip dalykai tęsiasi iki šiam laikui. Bet štai šiomis dienomis jau paskelbė, kad į Vilnių ir visus apilinkinius miestelius, lyginai kaip ir į Lenkiją vėl siuntiniai priimami. Vadinasi, Jungtinių Valstijų paštas jau išrišo Vilniaus klausimą ir prisikaitė jį prie Lenkijos.

Kada paštas priskyrė Vilnių prie Lenkijos, tai Bruselyje tęsėsi konferencija tarpe Lenkijos ir Lietuvos valdžių atstovų, kad išrišus Vilniaus klausimą. Konferencija vadovauja Tautų Lyga. Galimas daiktas, kad Jungtinių Valstijų valdžia jau nujaucia tos konferencijos nuosprendį, todėl ir pasiskubino su Vilniaus klausimu išrišimu.

E. A. Preobraženskis.

MŪSŲ PRIEŠŲ VALSTYBES

(Taša)

Priešingai, buržuazijos surėdyme turčių mažumos prievarta ant daugumos puikiai pridengta, ypač tenai, kur valstybės valdžia suimta parlamento rankose, išrinkto visuotinu arba artimu prie visuotino balsavimu. Dabartinis buržujus atlieka savo dalykus "valdyme" darbo miniomis puikiai, kaip dvarininkai su Stupaikų ir policistų priemonėmis. Čionai prievarta irgi pridengta formalės laisvės išvaizda, kaip pridengtas darbininko naudojimas kapitalistų ekonominėje srityje. Prie kapitalistinio gū surėdymo darbininkas gali "laisvai" rinkti mirtį iš bado arba eiti dirbti pas kapitalistą už tą užmokesnį, kurį tas jam paskiria. Čionai pridengtas plačia miglota laisve ir pats naudojimo faktas ir tas, kokią savo darbo dalį darbininkas atiduoda kapitalistui, kaip neapmokamą darbą, panašiai į baudžiauninką, dirbantį del dvarininko naudos. Tas pat ir su prievartos organizacija toj išvaiz-

doj, kokioje ji matoma, arba geriau, kaip ji dangstoma buržuazijos visuomenėje. Prirodykit ant greitųjų, kad parlamentas, daugumos gyventojų išrinktas, yra pagaliuos organu, padedančiu pavergti darbo žmonių daugumą kapitalistų saujale? Tai parodyti ne taip lengva, ir tik pats gyvenimas mokina darbininkų klesą suprasiti visą painią kapitalizmo mechaniką ir tinkamai apvertinti tą valstybės pusę, kuri atitinka pasipūtusio kapitalo reikalams ir reikalavimams.

Buržuazijos visuomenėje viršiausia valdžia priklauso parlamentui. Ir tame laike, kaip absoliutėje dvarininkų visuomenėje darbininkui ir valstiečiui stačiai įsakymus duoda, ir prie pasipriešinimo be šnektos į kuprą suduoda, dabar net darbininkų minių klausia sykį į 3—4 metus, ką ji nori rinkti į parlamentą.

Tik pamanykit, kokia garbė! Ir kaip po tam galima susitūrėti nuo smagumo skaityti save laisvu žmogumi!

Tiesia, darbo minias klausia vieną kartą į 4 metus laike rinkimų tik del to, nes išanksto žino, koks bus atsakymas. Žino, kad valstietis išrinks arba dvarininką, arba kunigą, arba "mokslius išėjusią" buožę, kaip būdavo ligšiol Vakaruose. Žino, kad darbininkai nusiųs į parlamentą prisidengusius socialistais advokatus, arba social-patriotus ir buržuazijos klapčiukus, kaip ana Šeidemanas, ir tik proletarų mažuma atiduos savo balsą tikriems revoliuciniamis socialistams (komunistams).

Buržuazija tai žino, ir jai yra pilnas išrokavimas, vieton stačios prievartos ant minių, vieton valdžios paskyrimo iš viršaus, sudaryti taip, kad minios pačios rinktų sau viršininkus, kurie jas plieks. Jei kyla pavojus, kad į parlamentą pakliūs net ne tikri socialistai, bet nors taikstymosi su buržuazija šalininkai, tai, buržuazija nesidrovė atimti visuotinių rinkimų teisę, kaip tai buvo Saksonijoje, išvaikyti nepageidaujamą parlamentą, kaip tai padarė Kerenskis su Suomijos seimu. Vieton visuotinių rinkimų įvedama tuomet rinkimų teisė tik storam piniginiui krepšiu. Dabartinis buržujus atlieka savo dalykus "valdyme" darbo miniomis puikiai, kaip dvarininkai su Stupaikų ir policistų priemonėmis. Čionai prievarta irgi pridengta formalės laisvės išvaizda, kaip pridengtas darbininko naudojimas kapitalistų ekonominėje srityje. Prie kapitalistinio gū surėdymo darbininkas gali "laisvai" rinkti mirtį iš bado arba eiti dirbti pas kapitalistą už tą užmokesnį, kurį tas jam paskiria. Čionai pridengtas plačia miglota laisve ir pats naudojimo faktas ir tas, kokią savo darbo dalį darbininkas atiduoda kapitalistui, kaip neapmokamą darbą, panašiai į baudžiauninką, dirbantį del dvarininko naudos. Tas pat ir su prievartos organizacija toj išvaiz-

su jai sutarti, buržuazijos skaito net visuotinių rinkimų, panašių į dabartinius, falsifikaciją arba riziką ir ba visai nereikalingo mėginimu. Toliau, buržuazija persitikrina, kad suteiktas rinkimų teisių darbo klesoms ir pavojingus, kad esančioms kapitalo vepovėjė miniomis galima draugiškai suteikti teisę laisvai rinkti kartą į 3—4 metus rimbą ar kančių, jei minios to nori, pradėdamos kovą del rinkimų teisės.

Ir tik žmonių minių atpeikėjimo metais, priešrevoliuciniuose perioduose, buržuazija, jausdama savo silpnumą, prisiprta yra atvesti demokratinius savo viešpatavimo papuošimus ir arba perdirbti parlamentą, ir bejeigė šnektu, arba įvykdinti žmonių minių pavergimą nebepridengta prievarta.

Aplamai imant parlamentas buržuazijai reikalingas ne tik žmonių apgavimui (kol šis dalykas gelbsti), bet ir delei kitų priežasčių. Pirmučiausiai, tam, kad nuvaryti į dešiniąją parlamentą kertę buvusį savo priešą — žemvaldį aristokratą ir parodyti, kad žmonių dauguma ne dvarininkų klesos pusė.

Antras dalykas, parlamentas svarbus buržuazijai, kaip politinė birza del grėšto tarp įvairių kapitalistinės visuomenės savininkų klesų kuopų.

Juk buržuazija tvirtai tarp savęs susirišus tik tuomet, kada eina prieš proletariatą.

Viduj gi pačios buržuazijos veikia įvairios grupės su visokiais interesais: finansinė buržuazija (bankų savininkai), stambios pramonės buržuazija, vidutinė buržuazija ir neprisidėjusios prie proletariato, smulkiosios buržuazijos dalis.

Visoms šioms grupėms priešo aktyvaizdoj, t. y. darbo žmonių ir naudojamų minių aktyvaizdoj, svarbu neprieštinti savo ginčų prie atvirų peštynių, o pasikakinti kova ir gešeftais parlamente. Pagaliuos, parlamentas yra puiklu įnagiui atitraukti minių atydą nuo plėšriosios kapitalizmo vilkų politikos, dirbančių už jo kulisų žmonių apiplėšimo darbą ir laikinųjų parlamento daugumą it lėles. Ir tame pat laike, kada kaip sykį darosi tikras šis darbas, kada subrensta ir gyvenimas vykdoši visoki plėšikų plenai, — nesuįpratusios minios, išsijioję klausio plepalus tų ar kitų kalbėtojų parlamento šnekutėse, manydamos, kad tai čionai vykdoši "žmonių valia." Šis apsigavimas dar labiau gilinasi del to, kad parlamente visoki šeidemanai ir kiti social-niekšai nuduoda neperaldomus kapitalo priešus, ir darbininkai įsivaizdina, kad ir jų reikalps tenai gina. Tik kuomet prasideda tikras parlamentarinis užpuolimas ant kapitalo, kaip buvo pas mus spaifų mėnesij, tik tuomet išsiblaško visas parlamentarinis apgavimas ir tarp kit ko nudyla raudoni alistų fizionomijū. (Toliaus bus).

LAIŠVOJI SAKYKLA

Redakcija už išreikštą mintis neatsako. Tarpinauose straipsniuose taiso tik gramatiškas klaidas, nepasileidama sintaksiškų, kad neiškraipius originalių minčių.

PASISLĖPĖS MOKYTOJAS

Apgaillėtinis bailumas neleidžia Aržuolui žodžiu mokyti nei "nenuosakaus" kalbėtojo Pranačio, nei L. D. L. D. 10 kp., nei jos komisijos. Patogiausiai jam dienraštyje "Laisvė", pridedamus slapvardžius, išbandyti "gabumus" ir įieskoti priėjau-timo tarpe tūkstančių skaitytųjų tolimų kolonijų. O gal noras ir juos pamokyti...

"Laisvė" patarus, kad baigti ant vietos ginčus, ir kuomet L. D. L. D. nariai kalbėjo, kad patogiau bus L. D. L. D. 10 kp. išnešti nuosprendį kas del įžeidimo d. Pranačio ir jam simpatizuojančių, tai Aržuolas vieton pribūti ir apsiginti, "sumaniai" prasilenkė to L. D. L. D. 10 kp. susirinkimo. O dabar vėl "L." No. 112 verkšleina, kad girdi, kuopos komisijos paskelbimas "L." No. 107 esąs fabrikacija, o jo kritika buvusi teisinga.

Taip tai manydamas, dar prieš rašė daugybę pasididžiavimų ir kaltinimų, kuriuos praleidus, jis vėl šauktų: "neprirodėt", "nesukritikavot". Todėl, noroms-nenoroms prisieina užimti vietą laikraštyje, kad aiškiau prirodyti Aržuolo tikinimų klas-tingumą.

Svarbiausieji jo primetimai komisijai—tai, a) kad nei kuopos komisija, nei Murnikas, nei pats Pranačio neuzginėję to, ką jis rašė; b) kad nebuvo tie žmonės tose prakalbose, kurie jo "kritiką" pasmerkė.

Pirmiausiai imsime kaltinimus, priklausančius antrai daliai.

Aržuolas piktinasi, kad L. D. L. D. 10 kp., "nuskriaustam" Pranačiui įnešus, ėmusi tą dalyką, kuomet Pranačio kalbėjęs be kuopos leidimo, o jis rašė irgi ne kuopos vardu. Čia aiški neteisybė: Įnešimą padarė d. S. Šležiavičius, o ne Pranačio; tas jam (Aržuolui) buvo lengva atsizinti, jei tik būtų norėjęs.

Kuopa svarstyti netgi privalo, kas jos veikimui kliudė, arba jei kas narius šmeižia; ypatingai savo spaudoje, kurios pranešimus teisingais vadina-me. Šiuom sykiu, kaip tik tas jau buvo, ir Aržuolui žinoma, kad kartą, suvėlavus d. Bimbai trimis valandomis, kad palai-tyti publika, buvo perstatomi letinai nariai bent kiek pa-kalbėti — ir visi atsiskakė, kad Aržuolo "tam tikros įstai-ros" nespėjo prirengti. O "pri-

rengtas" Aržuolas irgi nekalbė-jo, nors ir buvo prašytas. Tas tai kuopai apeina. O kad Ar-žuolas ne kuopos koresponden-tas, bet pasislėpęs narys, neži-nia su kokia intencija demo-ralizaciją skleidžia, tai tas ne-tik ką nepateisina Aržuola, bet blogesnę jam dėmę teikia.

Aržuolas piktinasi, kad, esą, tie patys "šmeižų fabrikuoto-ja", kurie nebuvo tose prakal-bose, nieko nežina, pravarę kuop-oje jam nemalonų tarimą. Ir keistas gi tas Aržuolas: kitus bara ir piktinasi, o pats ir di-desnių nuodėmių nevengia. Jis nebuvo kuopos mitinge, nežino, ir, matyt, žinot nenori, nes ta-me mitinge buvo apie pusė bu-vusių tose prakalbose narių, ir kalbant bei balsuojant teisingu-mą Aržuolo "kritikos", — nei vienas nebuvo prieš pasiū-lytą Aržuolui papeikimą. Tik paskiau radosi trys nariai, kur-ie nesutiko, kad dalis komisi-jos išrinkta iš nebuvousių. To-liaus jis sako, kad Rutkauskas ir Merkis, autoriai pareiški-mo, nebuvo prakalbose ir nieko nežina. Na, pasiklauskit Aržuolo, iš kur jis žino, jog prie rašymo to pareiškimo jis irgi nebuvo, ir kaip jis sužinojo apie tą darbą; juk d. Šležiavi-čius, komisijos narys, yra buvęs prakalbose, tad jis ir padikta-vo. Taip tai Aržuolas įiesko skylės, kad pasiteisinti kalti-nant kitus; bet ar tas nors kiek paminga: ar būtinai rei-kia visiems būti ten, apie ką prisieina kalbėti? Ar negalima dalykų tikrumą nebuvus patir-ti? Pav., Aržuolas tankiai kal-ba ne apie Rusijos, Italijos ir kitų kraštų nuotikius, nors ten nėra buvęs. Kas būtų, jei A. tas būtų primetama? Manome, kad Aržuolas pareiškė, jog vie-šų dalykų žinojimui yra pakan-kamai pasitikimų šaltinių, kad ir nebuvęs žinai teisingai nuoti-ki. Na, o kaip su prakalbomis, — ar čia nebuvo žmonių, ku-riais galima pasitikėti ne ma-žiau, kaip Aržuolui? Ir ar gali Aržuolas prirodyti, kad tie ne-buvėliai nesiteiravo, žinodami tiek daug buvusį?

Be, matomai, Aržuolas nori dūmų pūsti kitiems į akis, ži-nodamas, kad jam akis gelia. Juk jis "L." No. 78 didžiavosi, kad girdi, žinoma, suredaguoti A. klaustų bent vieno iš buvusių, tai, esą, pasakytų, kad "taip su-prato, kaip jo buvo parašyta. Na, o kuomet kuopa svarstė, tai nei vieno nesirado, kad Aržuola užtartų; ir, matyt, reikėtų pa-vargti, kad bent porą susiradus. Aržuolas stebisi, kaip komisija ar kuopa galinti jam uždrausti kritikuoti Pranačio: jis ir kuop-ės pareiškimą lygina užpaten-

tavumui ir cituoja sekančius žo-drius: "yra draudžiama pana-šus turinio 'kritikis' rašyti", bet Aržuolas apleidžia sekan-tus žodžius: "Aržuolui aprašy-ti d. Pranačio prakalbos nė-ria jokia kritika, bet ignorantiš-kas šmeižtas, ir kaip tokių kuop-ės smerkia." Žinoma, žmogus, žinantis, kad jeigu kuopa nepri-pažęta jo rašinio už kritiką, vadina šmeižtu, persergsti nuo daugiau panašių rašinių, — ta-ki argi gali didžiavosi, kad nesu-kritikuoją? Juk šmeižų niekas nekritikuoja. O persergėjimą nuo daugiau panašių šmeižų argi pritinka lyginti apdraudi-mui? Tokie A. primetimai yra negudrios rūšies intrigavimais. Kaip pats d. Pranačio, taip ir kuopa net pageidauja kritikos, bet kalba, kaip ir kur ji turi būt vedama.

Dabar, kas del reikalaujamų prirodymų, kodėl vadiname šmeižtu. Čia tai didžiausias A. troškimas įsigyti neišsėmiamą versmę del tėsimo intrigu, nes jis žino, kad niekas neturi ste-nografinį A. Pranačio kalbos užrašą ir, jeigu pasakys, jog sakė taip, tai jis šauks, kad ki-taip, ir kažin kiek liudininkų reikalauja, o paskui dar galės nepripažinti tinkamais. Del to mes ir nekasiame jam pageidau-jamos versmės. Prirodymui, kad šmeižtas, o ne kritika, nau-dosim jo žodžius iš to jo paties aprašymo.

"Laisvės" No. 107 A. kiek drūtas tikina, kad nesmeižė d. Pranačio ir jau vadina draugu. Na, o "L." No. 61 savo "kriti-ka" puošia komplimentais, kaip tai: "Pranačio drąsos turi užtektinai, kad eiti kalbėt". Toliaus: "taip nori kalbėt", ir "panašus skerciojimas". To-kiais tai žodžiais "puošdamas" savotiškai sutaisytus sakinius, nesigėdindami vadinti teisinga kriti-ka ir už nepriėmimą tokios "kritikos" kaltina kitus.

Dabar kas del tų A. ištraukų iš d. Pranačio kalbos, su ku-riomis jis nesutiko ir "kritika-vo". Aržuolas paduoda, kad d. P., kalbėdamas apie bedarbę, pasakė: "Šis krizis savo pama-te yra nepaprastas: saujalė su-sitvėrusių į trustus turčių pa-nodamas, kad jam akis gelia. Juk jis "L." No. 78 didžiavosi, kad girdi, žinoma, suredaguoti A. klaustų bent vieno iš buvusių, tai, esą, pasakytų, kad "taip su-prato, kaip jo buvo parašyta. Na, o kuomet kuopa svarstė, tai nei vieno nesirado, kad Aržuola užtartų; ir, matyt, reikėtų pa-vargti, kad bent porą susiradus. Aržuolas stebisi, kaip komisija ar kuopa galinti jam uždrausti kritikuoti Pranačio: jis ir kuop-ės pareiškimą lygina užpaten-

tais, o kuomet kuopa svarstė, tai nei vieno nesirado, kad Aržuola užtartų; ir, matyt, reikėtų pa-vargti, kad bent porą susiradus. Aržuolas stebisi, kaip komisija ar kuopa galinti jam uždrausti kritikuoti Pranačio: jis ir kuop-ės pareiškimą lygina užpaten-

organizacija"; sakęs, kad taja organizacija esąs Laisvės Kliu-bas.

Čia, žinoma, jo "fikcija", bet negudri tame, kadangi jis pats sako, kad tema buvusi apie be-darbę, tai yra, ne apie kokią tai organizaciją ar jos formą. Kliubo niekas čia ir nevadina organizacija, nes jis ja nėra. Kiek komisija žino, tai d. Pranačio patarė jaunimui prisidėti prie Kliubo ne kaip išsibelgė-jimo organizacijos, bet kaip prie įstaigos, kurioj gali liuo-sai lavintis, o prasilavinę, pa-žinę klesinius reikalus, susiras organizaciją ir būdus veikimo prašalinimui blogo...

Tai tiek delei jo reikalautų prirodymų. Dabar kelis žo-džius delei tų scenos veikalų.

Aržuolas, matyt, didžiausią gavęs progą pasirodyt su savo "gramotnumu", nes sako, kad: "Tuos senos veikalus yra ma-tę žmonės ne tokie, kaip 10 kp. komisija, ir jie taip sakę". Čia komisija kalbėjo ne apie tai, kas, kur ir kaip yra, bet kiekie ką liečia. Svarba buvo dedama į draugijas, kuriomis tie veikalai buvo suvaidinti, na, ir laikraštį, kuriame tas išsipašaudinta, nepaisant, kad ir grūdus nuo pelų... Pastaruoju laiku vis dau-giau darbininkai pradeda įdo-mauti savais reikalais ir studijuoti darbininkiškus klausimus. Jau dabar nesigirdi tokių tū-snos, bet kaip ten ant popieros

surašyta. Na, kokią gi teisę A. turi kalbėt, kaip gerai rašyta, gal, mažum, ir su kreida?

Dabar, manome, bus aišku, kad šis ginčas gimė ne del ko-kio tai nelabo Murniko; Mer-čio ar Rutkausko fabrikacijų, bet paties A. intrigantiškumo. Aržuolas dar ir ant toliaus pa-sižada neklusysius kuopos, ar jos komisijos pareiškimų; ir to-liaus žada taip elgtis (reiškia, "kritikuoti"). Bet mes pareiš-kiame, kad ant toliaus laikraš-tyje su A. nebesiginčysime, ži-nodami gerai, kad tą jis daro ne per klaidą, bet su tam tikra intencija.

L. D. L. D. 10 kp. Kom.: Stasys Šležiavičius, R. Merkis, J. Rutkauskas.

Korespondencijos

ROSELANDIEČIAI PRA-DEJO ŠMĖIKIAI VEIKTI.

ROSELAND, ILL.— Ši kolo-nija darbininkiška judėjime pastaruoju laiku parodė dau-giau subrendimo, negu pirmiau kad buvo galima įžiūrėti. Dar-bininkai jau pradeda atskirti grūdus nuo pelų... Pastaruoju laiku vis dau-giau darbininkai pradeda įdo-mauti savais reikalais ir studijuoti darbininkiškus klausimus. Jau dabar nesigirdi tokių tū-snos, bet kaip ten ant popieros

davo. Tiesa, pas mus nėra perdaug intelektualių spėkų, bet patys darbininkai veikia gana daug.

Daugiausia veikia LLDL. 79 kp. Ji turi nusišamdžiusi kam-barius ir juose turi įvairius la-vinimosi vakarėlius. Iki šiol dar vis ne perdaug draugų kreipė domą į lavinimosi vaka-rėlius. Ta pati kuopa viename pastarųjų savo susirinkimų nu-tarė surengti išvažiavimą dien-raščio "Laisvės" naudai. Draug-ai deda visas pastangas, kad tas parengimas duotų nemažai pelno parėmimui mūsų vienin-telio dienraščio.

AMERICAN LINE

TIESIAUSIS PATARNAVIMAS Iš New Yorko į Hamburgą

Patogiausias važinėjimas rusams ir lietuviams

DIDELI IR MODERNISKI DVIEJU SRIUBU GARLAVIAI

MANCHURIA Birželio 2 MONGOLIA Birželio 16 MINNEKAHDA (naujas)

Vien tik trečia klasa Birželio 30 RED STAR LINE

Iš New Yorko į Hamburgą Liepoją ir Danzig

POLAND Gegužio 26

Kreipkitės į kompanijos ofisą

9 Broadway, New York

Arba prie vietinio agento.

Viena yda, kuri galima pa-stebėti pas čionaitinius darbi-ninkus, tai girtuokliavimas. Tas turėtų būti šluojama iš darbininkų tarpo!

Čičilos Sūnus.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS. Dvi puikiausios Galerijos

MOTIEJUS KICHAS 227 Bedford Ave., 579 Grand St. tarpe N. 4 ir 5 Sts. Frie Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.

AUTOMOBILIŲ KURSAI

Išmokiname pilnai automobilų me-chanizmo kiekvieną ypata, kaip tai išartyti, pataisyti, susistatyti, va-žinėti ir visokių plėnų. Taipgi duodame lekcijų apie elektrą, moki-mame lietuviškoji ir angliškoji kalbose. Instruktoriai pasižymėję ekspertai—L. Tychevičius ir kiti. Laisnius ir diplomą užtikriname. 293 Ave. B, Corner 17th St., New York City.

Nuga-Tone advertisement featuring a large title, a muscular man illustration, and detailed text about its benefits for nerves and health. Includes a coupon for a free trial.

PITTSBURGHO IR APIELINKĖS DOMAI PIRMAS PUKIAUSIAS PIKNIKAS RENGIA LIET. DARB. LIT. DRAUGIJOS IV APSKRITIS NEDELIOJ 29 D. Gegužės (May), 1921 ELWYN PARKE

VIETINĖS ŽINIOS

Surado, bet...

New Yorko policija — stebūklinga policija. Jinai uosto, suseka pėdas, atranda ir parodo visam pasauliui, kas yra baisiausių jai sutvėrimu.

Žiūrint į tą sumanią policiją, taip ir norisi sušukti: mokyta / policija, — atidengimais užsiima!

Kokiais atidengimais? — kaip kas paklaus. Ar ne tokiais, kaip kad profesorius Einšteinas arba ponis Curie? Ne, ne tokiais, bet vistiek didelės svarbos atidengimais.

New Yorko policija nuo neturėjimo ką veikti buvo pradėjusi sirgti ir gal būt liga būtų likusi chroniška, jeigu nebūtų įvykusi ta baisioji Wallstryčio eksplozija. Tas kruvinas įvykis smarkiai, kaip apatinė girnų pusė, New Yorko policijai buvo tokiuomi stimulatoriumi, kuris juos išbudino iš snurdivimo.

"A-ha!" — pašokdama net iki lubų iš džiaugsmo, sušuko New Yorko tinginių mairai — policija ir pradėjo atidengti suokalbū, išvilkti į aikštę eksplozijos kaltininkus. Jie randa kaltininkus tokiose vietose, kur kaltininko nei pėdos nėra buvę. Jie taip stebėtinai toli su savo atidengimais nueina, kad drąsiai galima sakyti, jog rusiškas Makaras savo veršius taip toli nenugindavo!

"Atradome, štai kaltininkas!" — šaukia visa savo diode burna policija, pagavusi dievui dušia kaltą italienuką Luggi.

Bet tas atradimas pasirodė tiek teisingu, kaip kad daktaro Cook'o atradimas šiaurinio poliario. Titto Luggi griežtai užsitynė, kad jis eimęs bent koki dalyvumą Wallstryčio eksplozijoje. Kaltinamasis aiškiai prirodė, jog jis tą dieną buvo keis simtus mylių atstū nuo eksplozijos vietos. Dalykas praktiškas ir policija vėl aptilo.

Šiomis dienomis vėl atrado... Iš paveiklo bausis sutvėrimas: atrodo, kad tokis pikčiurna gal ji ne tikrai kokį ten namą išbomarduoti, bet ir visą pasaulį. Bet tai tikrai ant pavaiško bausis; šiaip visai į avinuką panašus. Jo pavardė — Gioseppi Filipo.

"Atrado!" — sušuko kapitalistinės mazgotės. "Pagavo!" — džiaugiasi lengvatikiai skaitytojai. Ar teisybė, kad pagavo?

Taip, pagavo, bet ir vėl pavolo... Pagautasai su eksplozijoje turi bendro, kiek dešas vanduo nuo kiseliaus. Nenasininkite, greitai vėl pagaus...

Bu-bu.

87 metų senis, bet gabiai valo... kišenius.

Pereitą nedėlidien ant South Ferry tapo areštuotas nekuris Henry Willia ns, kam jis įkišo ranką ne į savo kišenį. Jis tai darė su tikslu, kad tą kišenį palengvinti...

Laikė savo amžiaus Williams New Yorko policijai taip įspazino, kai jie praminė jį kišenvagių karalium.

Williar s turi jau 87 metus amžiaus, bet turi mikišias kojas, o dar ir klesnes rankas.

Prezidentas Hardingas atlinkė šį miestą. Švakar atsilankė į Hobokeną prezidentas Hardingas, kad im-

ti dalyvumą "paskutinio patar-navimo" ceremonijose neseniai atgabentiems iš Francijos miru-siems kare Jungt. Valst. kareiviams.

Prezidentas pasakė sujudi-nančią prakalbą, kuri ne tiktai moterėlėms, bet ir jam pačiam išspaudė iš akių ašaras. Jis apgailestavo kritusius kare šios šalies jaunuolius, kurie dabar atgabenti į šią šalį šaltais lavo-nais. Verkė mirusių giminės: motinos, seserys, mylimos... Verkė ir pats prezidentas. Ko verkė senos močiutės, ko verkė se-serys ir mylimos, — aišku. Bet ko verkė Hardingas, tai nesu-prantama.

Matant tą kapitalistų berną verkiant, man prisiminė pasakaitė apie krokodilų, kuris verkė savo vaiką suėdęs, nes dau-giau jau neturėjo ką bešti...

VIETINIAI PRANEŠIMAI

C. BROOKLYN, N. Y. — L. D. L. D. 24 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 27 d. gegužės, po numerio 33 Hudson Ave. Pradžia 7:30 val. vakare.

Draugai ir draugės, praėjusiam susirinkime, 13 d. gegužės, nutarta, kad susirinkimus laikyti kas antra ir ketvirta pėtnyčia kiekvieno mėnesio. Po susirinkimų bus diskusijos. Nepamirškite atsilankyti į paskirtą laiką. Atsiveskite naujų narių. J. K., Sekr.

BROOKLYN, N. Y. — L. D. L. D. 1 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 26 d. gegužės, 7:30 v. vakare, Empire Hall, kamps Lorimer ir Ten Eyck gatvių.

Visi nariai būtinai susirinkite, nes yra labai daug svarbių dalykų ap-svarstymui. Šis susirinkimas bus svarbiausias už visus buvusius. Nepamirškite. K. Tiškevičius, Sekr.

PRANEŠIMAI IS KITUR

CLIFFSIDE, N. J. — L. D. L. D. 77 ir L. M. P. S. 68 kuopos rengia pikniką ant Birželio (June) 19. Kadangi visas pelnas nuo šio pikniko eis naudai dienraščiui "Laisvės", tai draugijos bei kuopos malonėkite ant minėtos dienos nieko nerengti, idant neužkeus mūsų rengiamam pikni-kui. Pikniko programą susidės iš dainų, prakalbų, monologų ir dekla-macijų. Rengėjai.

UŽKVIETIMAS. Šiuomi užkvičiame visus Lietuvį Siuvėjų Kooperacijos narius ant extra mitingo, kuris įvyks serėjos vakare, 25 d. gegužės (May), 1921 m. Susirinkimas prasidės 7:30 vakare, New Plaza Hall, 127 Havemeyer St. Turime daug svarbių reikalų, taipgi papildyti skaičių komiteto, kurie apleidžia šią valstiją. Užkvičiame visus kooperacijos narius dalyvauti šiame susirinkime. J. Mockevičius, Rašt. 38 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Juozo Urbos, pacinančio iš Šakių apskrčio, Plakščių valsčiaus, Siltvėnų kaimo. Jis pats arba žinanti apie jį malonėkite pranešti, nes aš turiu labai svarbų reikalą. Juozas Aleksa, 88 Mercer St., Paterson, N. J. 122-124

Pajieškau savo brolių Stanislovo ir Simono Baranauskų, pacinančių iš Suvalkių rėdybos. Tulas laikas tam atgal, gyveno Shenandoah, Pa. Mel-džiū atsilaukti, nes turiu svarbų rei-kałą. C. Baranauskis-Balčiušienė, 78-81 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. 122-127

Pajieškau savo vyro Antano Teniuko, pacinančio iš Kauno rėdybos, Šinulių apskrčio, Triškių valsčiaus, Lelienuų kaimo. Jis turi tamsią gel-tonus plaukus ir truputį kreivą nosį. Kas apie tokią ypata žinote, malonėkite man pranešti, už ką būsiu labai dėkinga. Kauno rėdyba. Mažesnių apskritis, Sedos paktas, Papartų kaimas, Morta Teniukienė, LITHUANIA. 124-129

PARDAVIMAI

PARSIDUODA da gyvenami namai, vienas turi 9 kambarius, o kitas 5 kambarius ir didelis lotas. Paraiduoda labai pigiai — už \$6,000. Norinti pirkti kreipkitės: Mr. Durehik, 13 Jay Ave., Maspeth, N. Y. (121-125)

REIKALINGAS Lietuvų kalbos mokytojas, kuris galėtų mokytį apie 30 vaikų Lietuvų kalbos ir rašybos. Mokymo laikas — penki pusdieniai

po 4 val. kiekvienas. Atsilaukite greitai šiuo adresu: P. M. Pečiukonis, Mokyklos Sekretorius, 324 River St., Haverhill, Mass.

ir norintis išmokyti viską prie bu-davimo bei taisyimo namų. Darba-ant visados. Atsilaukite laišku. M. Budris, 134 Broadway, Room 510, Brooklyn, N. Y. 122-127

OPERETĖS DRAUGIJA STATO OPERĄ Velnias Išradėjas. Muzika M. Petrausko. Žodžiai P. Bukšničia. SUBATOJE, GEGUŽIO 28 McCADDIN SVETAINEJE. Berry St., tarpe So. 2nd ir 3rd Sts., Brooklyn. Pradžia 8 val. vakare. Tiketai: 50c., 75c., \$1.00 ir \$1.50.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC. Generaliai Agentai del CENTRALINĖS ir RYTŲ EUROPOS NORTH-GERMAN LLOYD BREMEN. IS NEW YORKO TIESIOG I BREMENĄ, DANCIG-į ir LIEPOJŲ. Laivai plaukia tiesiai į LIEPOJŲ per Dancigą.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIS. TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA LIETUVIS PAS LIETUVI. 229 BEDFORD AVE. KAMPAUS NORTH & 123 GATVĖS. BROOKLYN, NEW YORK.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA. TIESI Kelionė Be Persidėmo IS NEW YORKO Per LIBAVĄ arba HAMBURGĄ-EITKUNUS I LIETUVĄ. Laivai išplaukia kas 14-ta diena.

LIGA AR SVEIKATA? Ar sutinki nešti tą sunkią ligos našta, kuri naikina tavo jėgas ir energiją ir gamina dirvą dar sunkesnei ir pavojingeneis ligoms? Ar sutinki nusiusti visus gyvenimo smagumus, kuriais gėrisi pilnai sveiki žmonės? Jeigu esi nusiminęs, jog niekas negali tau pagelbėti, tai kodėl neatėini pas mane? Mano ligas metų patyrimas pagelbsti visiems, kuriems kiti atskak pagelbė. Mano 24 metų patyrimas leidžia pasekmingai gydyti Chroniškąs, Kraujo, Nervų ir Nėpaprastas Vyrų ir Moterų Ligas. Jeigu kiti negalėjo Jus išgydyti, nemanykite, kad ir man nepasiseks. Kad ištiri ligos pobūdį, būtinai reikalinga ligoni atsilaukti, čiai išegaminuoti, tuomet tik galima pradėti gydyti. Reikalai esant, išegaminuoti suotyžėdžiamai šlapumų ir epjudulius. Egzaminavime man pagelbsti didelės, moderniškos elektros mašinos, kurių tarpe randasi ir X epindulių mašina. Pagydu greitai ir be skausmo. Šių laikų moksliniki ir elektros instrumentai suteikė sveikata šimtam, išvengiant operacijų. Jeigu negalėsiu pagelbėti, tą aš ir pasakyčiau. Ateik pas mane šiandien, neatidėliok, nes tas buna pavojinga. Pasekmingai gydas Nosies, Gerklės, Plaučių, Pilvo, Žarnų, Kepenų, Inkstų, Pūslės, Odos, Nervų ir Kraujo Ligos; Reumatizmas, Galvos Skaudėjimas ir tt. Atminkite, kad kokia liga nesirgiate, ateikite pas mane pasitarti. Pasitarimas ir egzaminavimas DYKAL.

Ofiso Valandos: DR. LEWIS Nedėliomis: Nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Nuo 10 ryto iki 2 po pietų 120 E. 29th Street (netoli Lexington Ave.) New York, N. Y.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams. Čia randasi dvi Lietuvos aptiekos, kuriose galima pirkti valstus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypač dabartiniam krito laikui. A. M. KISHON Aptiekos Savininkas 8624 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

DARBININKIŠKŲ EILIŲ KNYGA. Parašyta vieno iš geriausių Lietuvių Poetų Mačio-Kėkšto. Ta eilių knyga privalo rasti kiekvieno lietuvio darbininko kambaryje, nes perskaites ta knyga ir didžiausiai sunkių gyvenimo bangų nuolintais darbininkas ras joje savo nuvargintai sielai suraminimą ir didesni darbininkiškių jausmų padidginimą. Knygoje randasi daugybė įvairių įvairiausio darbininkiško turinio eilių ir deklamacijų su trumpa autoriaus biografija ir paveikslu. Knyga turi su viršum 100 puslapių. Knygos kaina tik 50c. Galima gauti tik "Laisvės" knygyne 455 Grand St., Brooklyn.

R. M. S. P. EUROPA. Kas dvi savaiti su "O" Laivais NEW YORK - HAMBURG SU APSISTOJIMU. Cherbourg ir Southampton. Orbits — MAY 21, JULY 2 Oropesa — JUNE 4, JULY 16 Orduna — JUNE 18, JULY 30

KURSAS NUPUOLĖ. Tai geriausia proga daug aukštinį ir Lietuvą nusigyti. Greitai nusiustintimo pinigų nieks su manim negali lenktyuoti; visišma pinigų siuntėjama pristatav kvitas su parašais priėmėjų pinigų. Laivakortė agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur. Pasai kelionei į Lietuvą. Padarymas lietuviškių dokumentų. Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite: P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

DR. J. J. VIZGIRDAS LIETUVIS GYDYTOJAS. Gydo Moterų ir Vyrų Užsienėjusias Ligas. 1823 Cass Ave., St. Louis, Mo. Telephone 2851 Greenpoint.

J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS. 372 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y. Telephone Main 9759 LIETUVIS FOTOGRAFAS. IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šino adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St. C. Brooklyn, N. Y. Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA GRABORIUS (Undertaker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Išbalsmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Parsamdu Automobilius ir Karitas Vėselijoms, Krikštynoms ir šialy pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave., 754 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

SUGEDE DANTYS - SUIRUS SVEIKATA. Neapleiskite Savo Sveikatos! Atelkite ir DYKAI Išegaminokite Savo Dantis. SAVO DARBĄ GVARANTUOJAME. TAISOME ANT ISMO-KESCIO. Drs. H. & J. Zasuly CHIRURGAI-DENTISTAI. 257 South 2nd St., Kamps Havemeyer Brooklyn, N. Y. Antras ofisas: 182 Flatbush Ave., kamps 5th Ave., Brooklyn, N. Y. Du blokal nuo Pacific St. "subway" stoties ir du blokal nuo Atlantic Ave., "subway" stoties.

KNYGŲ IŠPARDAVIMAS. "Laisvės" administracija nutarė išparduoti stebėtinai pigintomis kainomis šias knygas: K. MARKSAS—jo gyvenimo ir mokslo charakteristika, be apdarų, kaina \$1.00, dabar tik 50c. BADAS, be apdarų, kaina 75c., dabar tik 40c. VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS ATSIMINIMAI, be apdarų, kaina 75c, dabar tik 40c. SU APDARAIS: K. MARKSAS—jo gyvenimo ir mokslo charakteristika, kaina \$1.50, dabar tik \$1.00. BADAS, kaina \$1.00, dabar tik 75c. VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS ATSIMINIMAI, kaina \$1.00, dabar tik 75c. Agentam, kurie ims platinimui nemažiau, kaip už \$5.00 nuleisime nuo numazintų kainų dar 25%. Si proga bus tik iki birželio (June) 1. Vėliau gal visai ty knygų nebūs galima gauti, o jei ir liks, tai jų kaina bus ta pati, kaip kad iki šiol buvo. Pasipirkite kol dar yra ir pakol kainos mažos. Ypatin-gai L.D.L.D. ir L.M.P.S. kuopų agentai siųskit tuojau užsaky-mus, nes pavėlavę turėsit mokėti pilną kainą. Įsitimykit, kad numazintomis kainomis knygas duosime tik iki June 1. Adresuokite: "LAISVĖ", 455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

LAIVAKORTES. Nėra ofiso visoje Amerikoje, kur pigiau gautumėt šip-kortes stačiai į Hamburgą, Eitkunus, Liepoją ar Kauną. Pasportus kožnam gaunam. Pinigus siunčiam Lietuvai pigiausiai ir išmokam greičiausiai. Kas tik lietuvis ar lietuvaitė, kreipkitės tuojau šiuo antrašu: LITHUANIAN TRAVEL BUREAU // 136 E. 42-nd Street, NEW YORK, N. Y. SIŪSKITE TELEGRAFU

NAMAI IR FARMOS. Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai, su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyn miesto ir Kauno visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn. 1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$300 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000 5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000 Budavojuame namus ir duodame morgilius ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mumis ir aprė-piname teisingai. Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorka, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Paraiduodama su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu. B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (pagal Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Tel. 3929 Stagg.

I LIETUVĄ IR IS LIETUVOS. LAIVAKORTES galima gauti per visą prekes kompaniją ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą G. KUNASHEVSKĄ. PASPORTUS išreikalauju visišma keliaujantiems I LIETUVĄ. Atvažiuojantiems iš kitų miestų patinku ant stoties. Persiuntimas PINIGŲ I LIETUVĄ pagul dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinai, bet išmanius, įsi-gu kas klausia. Kreipkitės ypatingai arba per laiškių pas G. KUNASHEVSKY 179 E. 3-rd Stree, New York, N. Y.